

Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia w Specjalnym Ośrodku Szkolno -Wychowawczym

W związku z przypadkami agresywnych i niebezpiecznych zachowań uczniów na terenie szkoły i poza nią zostały wprowadzone określone procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia:

1. Agresywne zachowanie ucznia na lekcji stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego i innych,
2. Agresywne zachowanie ucznia (bójka, pobicie),
3. Stosowanie przez ucznia agresji słownej (wulgaryzmów),
4. Obrażanie nauczycieli i pracowników szkoły przez uczniów,
5. Samowolne opuszczanie szkoły przez ucznia,
6. Agresywne zachowanie uczniów wobec siebie i osób dorosłych,
7. Agresywne zachowania nauczycieli, pracowników szkoły wobec uczniów,
8. Wobec ucznia, którego zachowanie uniemożliwia prowadzenie lekcji
9. Palenia papierosów przez uczniów,
10. Dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności,
11. Kradzieży dokonanej przez uczniów,
12. Wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego,
13. Wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub – przestępstwa,
14. W przypadku , gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki,
15. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk,
16. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków,
17. Wobec ucznia sprawiającego trudności wychowawcze,
18. Usprawiedliwiania nieobecności uczniów oraz egzekwowania obowiązku szkolnego,
19. W wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol (papierosy),
20. Osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły
21. Używanie telefonów komórkowych na lekcji.

22. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia lub doświadczenia przez ucznia przemocy domowej.
23. Procedura postępowania w razie wypadku dziecka/ucznia
24. Zadania członków zespołu powypadkowego.
25. Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia osoby z ostrym narzędziem, bronią palną na teren szkoły.
26. Cyberprzemoc.
27. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia zagrażających zdrowi/życiu uczniów-wstrząs (krwotoczny, anafilaktyczny, neurogeny).
28. Procedura postępowania z uczniem chorym na padaczkę (podczas pobytu w szkole, dojazdu /powrotu do domu busem szkolnym).
29. Procedura postępowania z chorym uczniem w szkole.
30. Procedura przewozu uczniów busem szkolnym.

NR 1

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia na lekcji / internacie ośrodka, stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych:

1. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego .
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel zawiadamia pedagoga/psychologa / dyrektora / innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
3. Pedagog/psycholog/dyrektor/nauczyciel izolują ucznia od reszty klasy/grupy a w przypadku braku takiej możliwości , pozostałych uczniów wyprowadza się do innego pomieszczenia.
4. W sytuacji koniecznej nauczyciel ma możliwość przytrzymania ucznia.
5. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (autoagresja, groźenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela), zawiadomienie rodziców ucznia i (lub) Pogotowia Ratunkowego. W przypadku gdy po konsultacji medycznej wychowanek nie zostaje zatrzymany w szpitalu, rodzic/opiekun zobowiązany jest do zabrania ucznia do domu.
6. Rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez wychowawcę/ pedagoga/psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka. Pokierowanie do specjalistów.

Załącznik nr 1a

Milicz ,.....

Zgoda

Wyrażam zgodę na przytrzymywanie mojego syna/ córki.....
w sytuacjach, kiedy jego/jej zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu
jego/jej lub innych uczniów.

Data i podpis rodzica/prawnego opiekuna

NR2

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie):

1. Nauczyciel, który jest świadkiem agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie), zobowiązany jest do natychmiastowego odizolowania sprawcy od ofiary i przerwania aktu przemocy.
2. Nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo i ewentualną konieczną pomoc medyczną wszystkim uczestnikom zajęcia. Jeśli to możliwe zostaje przeprowadzona rozmowa mająca na celu ustalenie przyczyn i okoliczności zdarzenia.
3. O zaistniałej sytuacji nauczyciel informuje wychowawcę klasy, który wraz z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie, a następnie zawiera z nim umowę dotyczącą poprawy zachowania oraz dalszych konsekwencji w przypadku braku poprawy.
4. Poinformowanie o przebiegu zdarzenia dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia.
5. W przypadku wystąpienia powtarzających się ataków agresji ze strony tego ucznia, pedagog i wychowawca klasy podejmuje współpracę z PP-P i Policją oraz w porozumieniu z dyrektorem szkoły kieruje wnioskiem do Sądu o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

NR 3

Procedura postępowania wobec ucznia, który stosuje agresję słowną (wulgaryzmy) wobec uczniów , nauczycieli , innych pracowników szkoły

1. Rozmowa nauczyciela z uczniem w celu wyjaśnienia powodu agresji oraz uświadomienia uczniowi skutków takiego zachowania.
2. Wpisanie uwagi, punktów ujemnych do dziennika/zeszytu uwag.
3. Powiadomienie wychowawcy.
4. W przypadku braku poprawy:
  - Przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z uczniem.
  - Powiadomienie rodziców.
  - Przeprowadzenie rozmowy wychowawczej z pedagogiem / psychologiem
  - W przypadku braku poprawy i wyczerpania przez szkołę możliwych środków oddziaływań, uczeń otrzymuje naganę dyrektora i obniżone zachowanie.
5. Kolejnym etapem jest poinformowanie sądu rodzinnego o zagrożeniu demoralizacją.

NR 4

Postępowanie w sytuacjach naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe przezwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, pomówienia, oszczerstwa, agresja fizyczna, słowna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły.

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego- rozmowa wychowawczo dyscyplinująca z uczniem .
2. Wychowawca:
  - zawiadomienie rodzica o zaistniałych sytuacjach, tworzy notatkę,
  - jeśli uczeń przeprosi i obieca poprawę- problem wygasa, ale zachowanie ucznia jest pod obserwacją,
  - powołuje zespół wychowawczy, (podpisanie indywidualnego kontraktu z uczniem),
  - wyciągnięcie wobec ucznia konsekwencji zgodnie z obowiązującym w statucie szkoły rodzajem przewinień,
3. W przypadku gdy zdarzenie ma miejsce po raz kolejny , wychowawca powiadamia rodziców/ opiekunów o zaistniałej sytuacji, uczeń otrzymuje naganę dyrektora , ma obniżoną ocenę z zachowania (nie wyższą niż poprawna) , pedagog szkolny kieruje pismo do sądu rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuacje rodzinną z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

Osoba obrażona ma prawo wnieść pozew z powództwa cywilnego.

NR 5

Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia.

1. W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia nauczyciel na którego zajęciach miało to miejsce, odnotowuje w dzienniku nieobecność ucznia oraz niezwłocznie powiadamia wychowawcę lub - w przypadku jego nieobecności - pedagoga, psychologa, dyrektora.
2. **Wychowawca ucznia telefonicznie zawiadamia rodziców (opiekunów) , próbuje ustalić miejsce pobytu ucznia poza szkołą.**
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami) wychowawca, psycholog, pedagog , dyrektor powiadamia Policję.

Internat:

1. W przypadku samowolnego opuszczenia internatu przez ucznia , wychowawca odnotowuje nieobecność ucznia w dzienniku zajęć wychowawczych oraz niezwłocznie próbuje ustalić miejsce jego pobytu. Powiadamia dyrektora/pedagoga oraz zawiadamia rodziców/opiekunów o oddaleniu się ucznia z internatu.
2. W przypadku braku kontaktu z uczniem / ustalenia miejsca pobytu ucznia, wychowawca w porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję.

NR 6

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania uczniów wobec siebie i osób dorosłych.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który zauważy przejawy agresywnego zachowania ucznia lub grupy uczniów, powinien:
  - spowodować przerwanie takiego zachowania,
  - poinformować wychowawcę (wychowawców) o zdarzeniu.

Wychowawca:

- przeprowadza rozmowę z uczniem (uczniami) w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia w celu zidentyfikowania ofiary, agresora, świadka, oceny zdarzenia i ustalenia przyczyn zajścia,
  - sporządza notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany, świadkowie),
  - informuje o zaistniałej sytuacji rodziców (opiekunów) uczniów – uczestników zdarzenia,
  - stosuje wobec agresorów, zgodnie z obowiązującym statutem szkoły i rodzajem przewinienia, sankcje w stosunku do agresywnego ucznia (uczniów).
2. Jeżeli przejawy agresji się powtarzają lub zdarzenie było aktem szczególnie drastycznych zachowań agresywnych (stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia), wychowawca natychmiast powiadamia pedagoga, psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły, ustala w porozumieniu z dyrektorem szkoły oraz pedagogiem (psychologiem) dalsze postępowanie wobec ucznia (uczniów) oraz zastosowanie dalszych sankcji na podstawie statutu szkoły,
  3. Przekazuje rodzicom (prawnym opiekunom) pisemnie lub ustnie informacje na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia (uczniów) konsekwencji wynikających ze statutu szkoły.

NR 7

Procedura postępowania w przypadku agresywnych zachowań nauczycieli i/lub pracowników szkoły wobec uczniów.

1. Na wniosek ucznia, pracownika szkoły lub rodziców, dyrektor przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające z udziałem obu stron konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów wobec pracownika szkoły dyrektor podejmuje działania dyscyplinarne przewidziane w Regulaminie pracy, Kodeksie pracy lub Karcie Nauczyciela.

NR 8

Procedura postępowania wobec ucznia, którego zachowanie uniemożliwia prowadzenie lekcji:

1. Upomnieć ucznia, który uniemożliwia prowadzenie zajęć.
2. Uspokoić sytuację w klasie i kontynuować zajęcia, a po nich powiadomić o zajściu wychowawcę klasy.
3. W przypadku braku reakcji na upomnienia nauczyciel wzywa pedagoga, psychologa lub wychowawcę klasy celem odizolowania ucznia od zespołu klasowego.
4. W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca powiadamia rodziców ucznia i wymierza karę zgodnie z przyjętym systemem kar (obniżona ocena z zachowania, punkty ujemne, nagana dyrektora). Inicjuje spotkanie zespołu wychowawczego celem wspólnego rozwiązania problemu. W spotkaniu mogą uczestniczyć rodzice sprawcy problemów.

NR 9

Procedura postępowania wobec uczniów palących papierosy.

1. Jeśli uczeń został kilkakrotnie przyłapany na używaniu papierosów/e-papierosów, lub zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń ten używa wyrobów tytoniowych:
  - wychowawca udziela uczniowi upomnienia i wpisuje uwagę do dziennika,
  - informuje ucznia o kolejnych krokach, jakie zamierza podjąć w jego sprawie oraz o dalszych konsekwencjach, jakie mu grożą w razie powtórnego palenia papierosów
  - pedagog/psycholog/wychowawca przeprowadza rozmowę wychowawczo-profilaktyczną z uczniem,
  - wychowawca informuje rodziców/opiekunów ucznia o incydencie i konsekwencjach, jakie grożą uczniowi w razie dalszego palenia papierosów (obniżone sprawowanie, powiadomienie rodziców/opiekunów, nagana dyrektora)
2. W przypadku braku oczekiwanej reakcji ucznia, może zostać podjęta decyzja o zawiadomieniu instytucji zewnętrznych Policji, GOPS, PCPR, Sądu Rodzinnego.
3. Niezależnie od stosowanej przez szkołę procedury, uczniowie palący na terenie szkoły i w jej otoczeniu mogą zostać ukarani mandatem karnym przez funkcjonariuszy Policji.

NR 10

Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności.

1. Zgłoszenie aktu wandalizmu do nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora / wicedyrektora szkoły przez nauczyciela lub wychowawcę.
3. Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia i szacuje straty.
  - a) wychowawca powiadamia rodziców i pedagoga szkolnego.
  - b) rodzic zobowiązany jest do naprawy zniszczeń lub pokrycia kosztów naprawy za zniszczenie spowodowane przez dziecko.
  - c) w przypadku braku środków i możliwości rodzic wraz z dzieckiem zobowiązany jest do naprawy lub wymiany zniszczonego mienia.
  - d) w szczególnych przypadkach powiadamiana jest policja, decyzję w tej sprawie podejmuje dyrektor / wicedyrektor.
4. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z całego zdarzenia. Uczeń otrzymuje uwagę do dziennika.

NR 11

Procedura postępowania w przypadku kradzieży dokonywanych przez uczniów.

1. Poinformowanie o zdarzeniu pedagoga/dyrektora .
2. Pedagog/dyrektor ustala i przesłuchuje ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przeprowadzenie rozmowy ze sprawcą , poinformowanie o konsekwencjach.
4. Wychowawca informuje rodziców sprawcy kradzieży oraz rodziców poszkodowanego.
5. W wyniku nie ustalenia sprawy (rozmiaru kradzieży) pedagog/dyrektor informuje Policję oraz rodziców poszkodowanego.

NR 12

Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego (pobicie, pobicie z użyciem niebezpiecznego narzędzia).

1. Nauczyciel, świadek zdarzenia udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej) , bądź zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły/wychowawcę.
3. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia.
4. Niezwłocznie wzywa Policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

NR 13

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub – przestępstwa.

1. Nauczyciel, świadek zdarzenia niezwłocznie powiadamia dyrektora, pedagoga, psychologa o zdarzeniu.
2. Wspólnie z pedagogiem , psychologiem , dyrektorem ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Sprawca zostaje przekazany pod opiekę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektora, pedagoga, psychologa.
31. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia-sprawcy.
32. Dyrektor/nauczyciel powiadamia Policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, poważne uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
33. Nauczyciel/świadek zdarzenia/ pedagog/ psycholog zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

NR 14

Procedura postępowania w przypadku , gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Nauczyciel/pedagog/psycholog powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa Policję.
3. Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk:

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itd.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukiwania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
3. W przypadku, gdy uczeń mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przekazuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu jej, wzywa policję i ją przekazuje. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.
5. Zostają wyciągnięte w stosunku do ucznia konsekwencje wynikające ze statutu szkoły.

NR 16

Procedura postępowania w przypadku , gdy nauczyciel podejrzewa ,że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę, pedagoga, psychologa.
2. Pedagog, psycholog, wychowawca odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wychowawca wzywa rodziców/opiekunów w celu natychmiastowego stawiennictwa w szkole.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
5. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka/ nie ma kontaktu z rodzicem , wychowawca/pedagog/psycholog powiadamia policję.
6. W przypadku braku kontaktu z uczniem/ utrata świadomości wzywane jest pogotowie ratunkowe. O tym fakcie poinformowani zostają rodzice/opiekunowie ucznia.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia Sądu Rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

NR 17

Procedura postępowania z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.

1. Nauczyciel wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Wychowawca/pedagog zwołuje zespół wychowawczy w celu ustalenia planu wspólnych działań zmierzających do wyeliminowania trudnych zachowań.
3. Wychowawca/pedagog/psycholog informuje rodziców o istniejących trudnościach i zapoznaje ich z planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
4. Nauczyciel/ wychowawca/ pedagog/ psycholog informuje rodzica o każdym problemie wychowawczym , szkoła pozostaje w stałym kontakcie z rodzicem/opiekunem ucznia.
5. W sytuacji braku postępów w poprawie zachowania ucznia, wychowawca/pedagog/psycholog kieruje rodzica do odpowiednich specjalistów lub występuje do rodzica o zgodę na przeprowadzenie badań w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
6. W przypadku braku współpracy rodzic-szkoła wobec ucznia zagrażającego bezpieczeństwu innych, nauczyciel postępuje zgodnie z procedurą dotyczącą postępowania z uczniem agresywnym.

NR 18

Procedury usprawiedliwiania nieobecności uczniów oraz egzekwowania obowiązku szkolnego:

1. Wychowawca ustala z rodzicami sposób usprawiedliwiania nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych .
2. Rodzice usprawiedliwiają nieobecność ucznia w ciągu tygodnia od jego powrotu do szkoły.
3. Wychowawca na bieżąco monitoruje frekwencję uczniów.
4. W przypadku dłuższej nieobecności kontaktuje się z rodzicami/opiekunami ucznia w celu ustalenia powodu nieobecności ucznia w szkole.
5. W sytuacji braku kontaktu z rodzicem/opiekunem /uczniem, rodzic zostaje wezwany do szkoły.
6. Jeżeli uczeń chce się zwolnić z ostatnich w danym dniu lekcji (np. z powodu wizyty u lekarza), powinien przynieść od rodzica informację na piśmie, potwierdzającą ten fakt lub nauczyciel/wychowawca powinien być poinformowany telefonicznie przez rodzica.
7. Każdy nauczyciel kontroluje nieobecności uczniów i w przypadku często powtarzającej się absencji ucznia na swoim przedmiocie odnotowuje to w dzienniku na stronie z uwagami. Powiadamia o tym fakcie wychowawcę klasy.
8. W przypadku braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą (rodzic nie uczestniczy w zebraniach i konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne), rodzic otrzymuje przesłane listem poleconym upomnienie dyrektora szkoły zawierające stwierdzenie, że dziecko nie realizuje obowiązku szkolnego i jest zagrożone postępowaniem egzekucyjnym.
9. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wniosek o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu prowadzącego.

NR 19

Procedury postępowania w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol.

1. Nauczyciel zabiera uczniowi alkohol .
2. Nauczyciel powiadamia dyrektora, wychowawcę, pedagoga , psychologa oraz informuje rodzica o zaistniałej sytuacji (przedstawia konsekwencje – uwaga do dziennika, punkty ujemne, obniżenie sprawowania).
3. Pedagog/dyrektor ustala miejsce zakupu alkoholu(w przypadku uczniów nieletnich), informuje o tym fakcie Policję.
4. Pedagog /psycholog przeprowadza rozmowę wychowawczo-dyscyplinującą.
5. Przy kolejnych tego typu incydentach, rodzice zostają poinformowani o skierowaniu sprawy do sądu rodzinnego.
6. Wychowawca/pedagog/psycholog sporządza notatkę .

Osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły

1. Na terenie szkoły nie może przebywać osoba będąca pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
2. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek interweniowania w sytuacji, gdy na teren szkoły wejdzie osoba znajdująca się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
3. W takiej sytuacji pracownik szkoły powinien:
  - grzecznie, ale stanowczo wyprowadzić osobę będącą pod wpływem alkoholu lub innych środków poza teren szkoły.
  - w przypadku napotkania oporu zawiadomić dyrektora/pedagoga szkoły.
  - Dyrektor szkoły wzywa Policję.
  - nie dopuszcza się przekazania dziecka pod opiekę osobie będącej pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

W takiej sytuacji należy:

- zawiadomić wychowawcę ucznia lub Dyrektora szkoły.
- Wychowawca/dyrektor/pedagog szkoły wzywa w trybie natychmiastowym drugiego rodzica lub opiekuna.
- jeżeli niemożliwe jest skontaktowanie się z rodzicem lub opiekunem dyrektor/pedagog/psycholog szkoły wzywa Policję.

Procedury dotyczące używania telefonów komórkowych w czasie lekcji.

W Specjalny Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Miliczu , **uczniowie obowiązują bezwzględny zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych , służących do rejestracji dźwięku i obrazu w czasie lekcji.** Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie lub kradzież przyniesionych urządzeń.

W przypadku gdy uczeń niestosuje się do zakazu, to:

1. Otrzymuje upomnienie ustne od nauczyciela prowadzącego zajęcia.
2. W przypadku powtórnego użycia telefonu, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy i wpisuje uwagę do dziennika.
3. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie stosuje się do zakazu , nauczyciel zobowiązany jest do odebrania wyłączonego telefonu i oddania po zajęciach lekcyjnych.
4. Wychowawca klasy, zobowiązany jest do poinformowania rodzica o zaistniałym fakcie.
5. Jeżeli zastosowanie w/w punktów nie skutkuje , odebrany telefon nauczyciel przekazuje do sekretariatu. Po odbiór telefonu, innego urządzenia elektronicznego uczeń zgłasza się z rodzicem.
6. W przypadku kiedy uczeń odmawia oddania telefonu lub innego urządzenia , nauczyciel/wychowawca przekazuje informację dyrektorowi szkoły. Dyrektor udziela uczniowi nagany i informuje rodziców o zakazie przynoszenia telefonu/urządzeń elektronicznych do szkoły.
7. W przypadku nagminnego łamania ustalonych zasad uczniowi zostaje obniżona ocena z zachowania do nagannej.

Korzystanie z telefonów komórkowych w czasie pobytu w internacie Ośrodka:

1. Uczeń posiada telefon komórkowy i inne urządzenia elektroniczne na własną odpowiedzialność.
2. Wychowankowie internatu zobowiązani są do nieużywania telefonów komórkowych podczas zajęć popołudniowych (nauka własna, zajęcia zorganizowane).
3. Wychowankowie internatu zobowiązani są do oddania wyłączonych telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych w godzinach 21.00 -7.00 (na czas ciszy nocnej).
4. Jeżeli uczeń nie stosuje się do zakazu, wychowawca zobowiązany jest do odebrania wyłączonego telefonu na czas zajęć/ciszy nocnej.
5. Jeżeli uczeń - mimo nakazu i prośby wychowawcy - nie oddaje telefonu (i innych sprzętów audio) „jednorazowo”, wychowawca informuje o zaistniałym fakcie rodzica/opiekuna.

6. Jeżeli zastosowanie w/w punktów nie skutkuje, odebrany telefon wychowawca przekazuje do sekretariatu. Po odbiór telefonu, innego urządzenia elektronicznego uczeń zgłasza się z rodzicem.
7. W przypadku kiedy uczeń odmawia oddania telefonu lub innego urządzenia, wychowawca przekazuje informację dyrektorowi szkoły. Dyrektor udziela uczniowi nagany i informuje rodziców o zakazie przynoszenia telefonu/urządzeń elektronicznych do szkoły.
8. W przypadku nagminnego łamania ustalonych zasad uczniowi zostaje obniżona ocena z zachowania do nagannej.

NR 22

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia lub doświadczania przez ucznia przemocy domowej.

1. W przypadku zgłoszenia, zauważenia lub stwierdzenia przemocy fizycznej, poszkodowany, świadek zdarzenia lub osoba, która ten fakt wykryła, powiadamia o tym nauczyciela, wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
2. Psycholog/pedagog rozmawiają z poszkodowanym ustalając okoliczności zajścia.
3. Powiadamiają rodziców (kierują do specjalistów Zespołu Interdyscyplinarnego), a jeśli zachodzi potrzeba również policję (Niebieska karta).
4. Wychowawca/pedagog/psycholog sporządza notatkę.

NR 23

Procedura postępowania w razie wypadku dziecka/ucznia.

I. Podstawa prawna

Rozporządzenie MEN z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności przyczyn wypadków przy pracy (Dz. U. z 2009 r. poz. 870)

II. Definicje

Wypadek ucznia w szkole definiuje się jako nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w czasie zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych przez jednostki organizacyjne systemu oświaty.

Wypadek śmiertelny

Za wypadek śmiertelny przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

Wypadek ciężki

Za wypadek ciężki przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej, lub inne uszkodzenia ciała albo rozstrój zdrowia naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy, albo trwałe zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

Wypadek zbiorowy

Za wypadek zbiorowy przy pracy uważa się wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby.

Wypadkiem ucznia nie jest zdarzenie:

pozbawione cechy nagłości, które nie jest wywołane przyczyną zewnętrzną (zdarzenie wywołane przyczyną wewnętrzną to zdarzenie wywołane chorobą, wadą narządu, jak np. atak padaczki),

które nie spowodowało urazu lub śmierci, które zaistniało w czasie, w którym dana osoba (uczeń) nie pozostawała pod opieką placówki lub szkoły.

Zajęcia szkolne to nie tylko lekcje. Są to też zajęcia prowadzone poza szkołą, np. lekcje plenerowe, wyjazdy, wycieczki, zielone szkoły, olimpiady, zawody sportowe itp. Czas między zajęciami lekcyjnymi organizuje szkoła i wtedy dzieci nie mogą opuszczać jej terenu.

Cały teren szkoły w czasie gdy odbywają się zajęcia, pozostaje pod jej opieką i nadzorem. „Dlatego wymóg należytego nadzoru obciąża placówkę również wobec młodzieży, która nie ma zlecenia zajęć dodatkowych, ale w czasie gdy szkoła jest czynna, ma możliwość przebywania na szkolnym boisku.”

Pełną odpowiedzialność za wypadek ucznia znajdującego się pod opieką nauczycieli i wychowawców ponosi placówka, a dokładnie jej dyrektor. Jeżeli nie zapewniła bezpieczeństwa, mamy do czynienia z odpowiedzialnością cywilną – majątkową. Rodzice lub opiekunowie poszkodowanego mogą wtedy od szkoły dochodzić odszkodowania.

III. Zakres

Procedura obejmuje i reguluje działania pracowników szkoły w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia.

IV. Osoby odpowiedzialne:

dyrektor, wicedyrektor, nauczyciele, koordynator ds bezpieczeństwa, pielęgniarka, pracownicy niepedagogiczni.

1. Pracownik szkoły lub pielęgniarka, którzy uzyskał wiadomość o wypadku ucznia:

- a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy,
- b) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
- c) niezwłocznie powiadamia dyrektora lub wicedyrektora szkoły, koordynatora ds bezpieczeństwa

Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą — prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.

2. O wypadku dyrektor szkoły, koordynator lub nauczyciel pod opieką, którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć podając datę i godzinę powiadomienia matki/ojca ucznia o wypadku.

3. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń - np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub dyrektor powiadamiając rodzica

o zdarzeniu ustala z nim:

- a) potrzebę wcześniejszego przyścia rodzica,
- b) godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia,
- c) sporządzona zostaje notatka ze zdarzenia.

4. W każdym przypadku zagrażającym zdrowiu lub życiu poszkodowanego nauczyciel, koordynator

lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.

5. O każdym wypadku dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.

6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.

7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.

8. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Koordynator lub dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania **protokołu** przez zespół powypadkowy.

9. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

10. Dyrektor szkoły powołuje członków zespołu powypadkowego:

- a) w skład zespołu wchodzi współpracujący ze szkołą pracownik służby bezpieczeństwa, społeczny inspektor pracy, koordynator ds bezpieczeństwa
- b) jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby bhp, w skład zespołu wchodzi wskazany przez dyrektora pracownik szkoły przeszkolony w zakresie bhp,
- c) jeżeli w składzie zespołu nie mogą uczestniczyć osoby wymienione pkt 10 a), w skład zespołu wchodzi dyrektor szkoły oraz wskazany przez dyrektora pracownik szkoły przeszkolony w zakresie bhp,
- d) w składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty,
- e) przewodniczącym zespołu jest pracownik służby bhp, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu - przewodniczącego zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor,
- f) zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe:
  - sporządza dokumentację powypadkową (notatki ze zdarzenia) w oparciu o przeprowadzone rozmowy z poszkodowanym i świadkami zdarzenia,
  - sporządza protokół lub fotografię miejsca wypadku (dotyczy sytuacji określonej w pkt 8),
  - sporządza protokół powypadkowy, do którego dołącza dokumentację medyczną,
- f) w sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu, członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym,
- g) przewodniczący zespołu poucza osoby reprezentujące poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego,

h) z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego ucznia,

i) protokół doręcza się rodzicom (opiekunom prawnym) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole,

j) organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek,

k) jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole,

l) w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu),

m) zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu, zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności:

- niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego,

- sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebraniem materiałem dowodowym

n) zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący

o) po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może:

- zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub

przeprowadzenie określonych czynności dowodowych,

- powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania

powypadkowego.

11. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków wg wzoru określonego w rozporządzeniu MEN z dnia 31.10.2018 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

12. Dyrektor szkoły omawia z koordynatorem i pracownikami szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do ich zapobieżenia.

Zadania członków zespołu powypadkowego.

- a) w skład zespołu wchodzi współpracujący ze szkołą pracownik bhp i jeżeli jest społeczny inspektor pracy,
- b) jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby bhp, w skład zespołu wchodzi wskazany przez dyrektora pracownik szkoły przeszkolony w zakresie bhp,
- c) jeżeli w składzie zespołu nie mogą uczestniczyć osoby wymienione pkt a), w skład zespołu wchodzi dyrektor szkoły oraz wskazany przez dyrektora pracownik szkoły przeszkolony w zakresie bhp,
- d) w składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty,
- e) przewodniczącym zespołu jest pracownik służby bhp, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu - przewodniczącego zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor,
- f) zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe:
- sporządza dokumentację powypadkową (notatki ze zdarzenia) w oparciu o przeprowadzone rozmowy z poszkodowanym i świadkami zdarzenia,
  - sporządza protokół lub fotografię miejsca wypadku (dotyczy sytuacji określonej w pkt 8),
  - sporządza protokół powypadkowy, do którego dołącza dokumentację medyczną,
- f) w sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu, członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym,
- g) przewodniczący zespołu poucza osoby reprezentujące poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego,
- h) z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego ucznia,
- i) protokół doręcza się rodzicom (opiekunom prawnym) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole,
- j) organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek,
- k) jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole,
- l) w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu),
- m) zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu, zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności:
- niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego,
  - sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebrany materiałem dowodowym
- n) zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący

o) po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może:

- zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych,
- powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.

Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia osoby z ostrym narzędziem, bronią palną na terenie szkoły.

I. W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem należy:

- 1) nakazać dzieciom położyć się na podłodze;
- 2) starać się uspokoić dzieci;
- 3) dopilnować, aby nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się;
- 4) jeżeli napastnik wydaje polecenia, dopilnować, aby dzieci wykonywały je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastnika;
- 5) o ile to możliwe poinformuj dyrekcję, zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych. Ważne, aby nie rozłączać się i starać się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

II. Telefoniczne alarmowanie

– wybranie numeru alarmowego 112 lub 997,

- po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać:

- miejsce zdarzenia,
- rodzaj zdarzenia,
- informacje o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego,
- liczbę napastników,
- opis wyglądu napastników,
- ilość i rodzaj broni,
- liczbę ofiar i gdzie je widziano,
- imię i nazwisko zgłaszającego,
- numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu,
- najszybszą/najbezpieczniejszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia,
- po powiadomieniu nie należy odkładać słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia,
- przyjmujący może zażądać: potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie,
- wykonania polecenia/instrukcji, dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.

2. Jeżeli sytuacja nagle się zmieni, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru 112 lub 997.

3. Po przybyciu na miejsce służb, jeżeli to możliwe, dyrektor szkoły lub wyznaczona osoba przekazuje dodatkowe informacje, tj.:

- ile osób opuściło budynek,
- ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach
- pokazać plany budynku i drogi ewakuacji,
- gdzie ostatnio był widziany agresor,
- czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik.

III. Po opanowaniu sytuacji:

- 1) upewnić się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdzić, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru);
- 2) zadzwonić lub wyznaczyć osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych;
- 3) udzielić pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym;

4) w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie, podjąć odpowiednie do sytuacji działania;

5) zapewnić osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

IV. Po zakończeniu akcji nauczyciel:

1) sprawdza obecność dzieci, by upewnić się, czy wszyscy opuścili budynek. O braku któregośkolwiek dziecka informuje Policję;

2) nie pozwala żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu;

3) prowadzi ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

Cyberprzemoc

1. Procedura reagowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy

Przez cyberprzemoc szkolną rozumie się: (agresję elektroniczną) stosowanie przemocy z wykorzystaniem technologii informacyjnej poprzez: prześladowanie, zastraszanie, kierowanie gróźb pod czyimś adresem, nękanie, naruszenie wizerunku, znieważanie, zniesławianie, włamywanie się na konto elektroniczne użytkownika, używanie wulgaryzmów, wyśmiewanie innych osób, z wykorzystaniem Internetu i narzędzi elektronicznych takich, jak: SMS-y, MMS-y, wiadomości e-mail, witryny internetowe, treści przekazywane przez komunikatory, czaty, blogi i fora dyskusyjne, portale społecznościowe oraz inne.

Do form cyberprzemocy np. należą:

- rozsyłanie zniesławiających i kompromitujących treści,
- włamania na konta pocztowe, konta komunikatorów, konta społecznościowe w celu rozsyłania dyskredytujących wiadomości,
- dalsze rozsyłanie otrzymanych danych i wiadomości bez zgody autora komunikatu jako zapisu rozmowy bądź kopii e-maila, zdjęcia,
- tworzenie kompromitujących i ośmieszających stron internetowych.

2. Osoby, które są w posiadaniu informacji o prześladowaniu, obrażaniu, uchybianiu godności innych osób z wykorzystaniem mediów i technologii informatycznej są zobowiązane do zgłoszenia tego zdarzenia wychowawcy, nauczycielowi, pedagogowi szkolnemu.

3. Osoba, która stwierdziła zaistnienie cyberprzemocy (poza szkołą) wobec ucznia, innych osób ze społeczności szkolnej, zawiadamia o fakcie wychowawcę, pedagoga szkolnego, dyrektora.

4. W przypadku, gdy powyższe zdarzenia miały miejsce w szkole pedagog szkolny we współpracy z wychowawcami, administratorem sieci szkolnej, ustala okoliczności czynu, podejmuje działania w celu wykrycia sprawcy/ów oraz zablokowania szkodliwych treści w Internecie (np. usunięcie przez autora, skontaktowanie się z administratorem).

5. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny być zabezpieczone i zarejestrowane. Należy udokumentować szkodliwe treści (np. w formie zrzutów ekranowych, wydruków, nagrań) oraz inne istotne informacje, np. nazwy użytkowników internetowych, adresy e-mailowe, numery telefonów komórkowych, adresy odpowiednich stron internetowych. Pomocny będzie nauczyciel informatyki.

6. Wychowawcy, pedagog szkolny lub dyrektor niezwłocznie powiadamiają rodziców (prawych opiekunów) uczniów poszkodowanych i sprawców o zdarzeniu, informując o przebiegu zdarzenia i zapoznając z materiałami dowodowymi, z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec sprawców zgodnie z ustaleniami zespołu do spraw wychowawczych.

7. W przypadku, gdy w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów i sprawców cyberprzemocy jest wielu, pedagog szkolny/ wychowawca rozmawiają z każdym z nich z osobna.

Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o powiadomieniu policji gdy:

a) rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się

- do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowej agresji elektronicznej,
- b) w przypadku gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy cyberprzemocy nie udało się ustalić,
  - c) zachodzą poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp.)
  - d) cyberprzemoc została skierowana wobec pracownika szkoły

NR 27

Procedura postępowania w przypadku wystąpienia zdarzeń zagrażających zdrowiu/życiu uczniów – atak szału

1. Pomocy możesz udzielić po upewnieniu się, że nie grozi ci niebezpieczeństwo.
2. Odizolować ucznia od innych uczniów, wezwać do pomocy innych nauczycieli.
3. Zapewnić przestrzeń, w miarę możliwości kontrolować zachowanie ucznia, starać się uspokajać ucznia słownie. Starać się ustalić przyczynę ataku.
4. Zawiadomić wychowawcę, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora.
5. Nie wolno pozostawiać ucznia w takim stanie samego.
6. W sytuacji niekontrolowanej i nieprzewidywalnej agresji fizycznej lub autoagresji należy dążyć do unieruchomienia ucznia, chroniąc jego głowę, najlepiej w pozycji leżącej. Wezwać do pomocy innych nauczycieli.
7. Jeśli atak ucznia zagraża zdrowiu lub życiu jego samego bądź innej osoby wezwać pogotowie.

NR 28

Procedura postępowania z uczniem chorym na padaczkę (podczas pobytu w szkole, dojazdu /powrotu do domu busem szkolnym)

Cel procedury:

Procedura ma na celu zapewnić bezpieczeństwo uczniom chorującym na padaczkę podczas pobytu w szkole/ drodze do szkoły/drodze do domu (bus szkolny)

U dziecka z padaczką może wystąpić kilkuminutowe zaburzenie świadomości, zwane potocznie zamyśleniem lub wyłączeniem, które objawia się tym, że przerywa ono swoją czynność, mruga oczami, po czym wraca do swoich zajęć. Napad trwa do 15 sekund i czasem jest niezauważalny dla innych.

Jeżeli wyżej opisany stan u dziecka trwa do 10 minut, należy bacznie je obserwować, spokojnie podejść do niego tak, żeby się nie wystraszyło i zapytać - jak się czuje, „czy wszystko dobrze?”

Gdyby stan ten trwał nadal po 10 minutach należy wezwać pogotowie i poinformować rodziców/opiekunów prawnych oraz dyrektora szkoły.

1. W przypadku pojawienia się u dziecka takich objawów jak: niepokój psychoruchowy, niekontrolowane ruchy kończyn, nagły płacz, krzyk - nieadekwatny do sytuacji, należy zaopiekować się dzieckiem do czasu ustąpienia objawów, które mogą trwać 3 - 4 minuty.

2. Po napadzie należy zapewnić dziecku spokój i możliwość odpoczynku.

3. Poinformować rodziców/opiekunów prawnych.

4. Jeżeli dojdzie u dziecka do nagłej utraty przytomności i omdlenia, należy dziecko ułożyć w pozycji bezpiecznej, zabezpieczyć głowę przed uszkodzeniem i obserwować. Należy wezwać pogotowie ratunkowe, o zaistniałym zdarzeniu poinformować rodziców/opiekunów prawnych oraz dyrektora szkoły.

6. Dziecko do czasu przybycia pogotowia ratunkowego i rodziców/opiekunów prawnych/ pozostaje pod opieką osób udzielających mu pomocy.

Pierwsza pomoc

Czynności pierwszej pomocy w przypadku wystąpienia u kogoś napadu padaczkowego zależą od rodzaju napadu.

□ NAPAD TONICZNO-KLONICZNY

Napad toniczno-kloniczny, czyli atak drgawek występuje wtedy, gdy osoba traci przytomność, nieoczekiwanie sztywnieje, upada na ziemię i wpada w konwulsje, czyli mimowolne silne skurcze.

Jakiej pomocy należy udzielić:

- ✓ Pozostań z chorym – zachowaj spokój.
- ✓ Zanotuj czas pojawienia się / trwania napadu.
- ✓ Chron chorego przed urazem – usuń wszelkie twarde przedmioty z miejsca wokół chorego. Podłóż mu pod głowę coś miękkiego. Rozluźnij choremu ciasne ubranie.
- ✓ Ostrożnie odwróć chorego na bok – najszybciej, jak to możliwe, aby ułatwić mu oddychanie.
- ✓ Postaraj się nawiązać z chorym kontakt, aby upewnić się, czy rzeczywiście odzyskał przytomność.
- ✓ Uspokajaj chorego.
- ✓ Odsuń gapiów z miejsca ataku.
- ✗ Nie krępuj ruchów chorego.
- ✗ Nie wkładaj mu na siłę niczego do ust.
- ✗ Nie podawaj choremu wody, tabletek ani jedzenia, zanim nie będzie on w pełni przytomny.

Po ustaniu ataku, chorego należy położyć na lewym boku. Trzeba przy tym pamiętać, że zanim chory odzyska pełną przytomność, istnieje niewielkie ryzyko wystąpienia u niego wymiotów ponapadowych. Z tego względu należy mu odwrócić głowę tak, aby wymiociny mogły wypływać mu z ust. Zapobiega to połknięciu przez niego wymiocin. Należy pozostać z chorym do czasu, aż dojdzie do siebie (5 do 20 minut).

Wezwij pogotowie ratunkowe 112 jeśli:

- ✓ drgawki napadowe trwają dłużej niż 5 minut lub szybko następuje drugi napad.
- ✓ chory nie odzyskał przytomności po upływie 5 minut po ustaniu napadu.
- ✓ chory doznał urazu.
- ✓ nastąpił w busie
- ✓ wiesz, lub sądzisz, że atak ten jest pierwszym napadem padaczkowym u tej osoby.

Procedura podawania leków w Ośrodku SOSW

Dziecka chorego lub podejrzanego o chorobę nie należy posyłać do szkoły. Dzieci w stanach infekcji, np. zakażone, przeziębione, kaszlące, z chorobami skórnymi, z chorobami zakaźnymi oraz po urazach, np. złamaniach, zabiegach chirurgicznych, itp. nie mogą przebywać w grupie z dziećmi zdrowymi. Nauczyciel ma prawo poprosić rodzica o dostarczenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uczęszczania dziecka do szkoły.

1. W Ośrodku SOSW podawane są leki tylko tym uczniom, którzy mają zlecenia stałe – tj. przyjmują leki na stałe (na choroby przewlekłe).
2. Rodzic takiego dziecka powinien:
  - złożyć pisemne upoważnienie dla nauczyciela/wychowawcy do podawania leków (załącznik 1)
  - dostarczyć zaświadczenie lekarskie o konieczności podawania leków na terenie szkoły zobowiązani są do przekazania aktualnych zaleceń dotyczących podawanych leków z zapisem odnośnie dawkowania oraz z pieczęcią i podpisem lekarza prowadzącego.
3. W Ośrodku SOSW nie będą podawane leki przeciwbólowe, antybiotyki oraz inne doraźne..
4. W internacie Ośrodka wychowawcy podają lekarstwa tylko po wyrażeniu pisemnej zgody **rodziców/opiekunów prawnych na podawanie** leków (załącznik 2)
5. W przypadku, gdy rodzice/opiekunowie nie wywiążą się z ww. postanowień (nie dostarczą leków czy zaświadczenia) uczeń zostanie odesłany do domu.
6. W przypadku, gdy uczeń odmawia przyjęcia zaleconych stałych leków, o zaistniałej sytuacji powiadamiany jest rodzic/opiekun, a gdy sytuacja powtarza się nagminnie rodzic/opiekun wzywany jest do szkoły.

Procedura przewozu uczniów busem szkolnym

Procedura dotyczy postępowania w czasie transportu wychowanków/ uczniów w trakcie przejazdu do i ze szkoły organizowanego przez SOSW.

1. Listę uczniów ustala i aktualizuje dyrektor, dostępna jest w świetlicy szkolnej.
2. Uczniowie dowożeni mają obowiązek dostosować się do poleceń opiekuna i kierowcy.
3. Podczas jazdy uczniowie mają obowiązek siedzieć w miejscach wyznaczonych i nie mogą ich zmieniać w czasie jazdy.
4. Uczniom podczas jazdy nie wolno:
  - wsiadać i wysiadać bez zgody opiekuna dowozu,
  - wstawać ze swoich miejsc
  - otwierać okien
  - zaśmiecać pojazdu
  - spożywać posiłków , pić napojów
  - zachowywać się w sposób hałaśliwy, wulgarny lub stwarzający zagrożenie bezpieczeństwa jadących osób
  - dokonywać zniszczeń w busie
5. Uczniowie oczekują na odwóz pod opieką nauczyciela w świetlicy szkolnej.
6. Za zniszczenia dokonane przez dzieci w busie należy domagać się rekompensaty u ubezpieczyciela.
7. Opiekun przewozu ponosi odpowiedzialność za uczniów przewożonych od chwili wejścia do chwili wyjścia z busa i przekazania dzieci pod opiekę nauczyciela/rodzica.
8. Opiekun przewozu współpracuje ściśle z kierowcą pojazdu , w szczególności:
  - Sprawdza listę obecności
  - Pilnuje ładu i porządku,
  - W trakcie wysiadania/wsiadania otwiera drzwi i wychodząc na zewnątrz czy są zachowane warunki bezpiecznego wysiadania/wsiadania.
  - Informuje nauczyciela/wychowawcę klasy o nieodpowiednim zachowaniu , przeciwwskazaniach (uczeń chory, zainfekowany, w złym stanie psychicznym , zdrowotnym).
9. Kierowca busa zobowiązany jest podejmować wspólnie z opiekunem działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa , poinformowania dyrektora o zaistniałych niebezpiecznych sytuacjach.
10. W przypadku awarii busa kierowca zgłasza sytuację do dyrektora , natomiast opiekun sprawuje opiekę nad uczniami.

Załącznik nr1

Wzór upoważnienia rodziców dla nauczyciela do podawania leków

Milicz, data.....

Upoważnienie dla nauczyciela
do podawania leków

Ja/My niżej podpisany /i .....

na podstawie umowy słownej zawartej z dyrektorem SOSW oraz zaświadczenia lekarskiego z
dnia ..... wydanego przez .....

upoważniam /y Panią/Pana .....
do podawania mojemu dziecku .....

leku/leków.....

.....

Oświadczam/y , że zapoznałam/em się ze szkolna procedura dotyczącą podawania leków
uczniom.

.....

Czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego

Załącznik nr 2

Wzór zgody nauczyciel na podawanie leku dziecku z chorobą przewlekłą.

Milicz, data.....

Ja, niżej podpisany/a .....
na podstawie upoważnienia udzielonego przez Panią/Pana .....
Oraz umowy zawartej z dyrektorem SOSW, wyrażam zgodę na podawanie dziecku
.....
leku .....

Oświadczam , że zapoznałam/em się ze szkolna procedura dotyczącą podawania leków
uczniom oraz zaświadczeniem lekarskim dotyczącym konieczności podawania leków.

.....

Podpis nauczyciela